

SPECJALNY OŚRODEK
SZKOLNO-WYCHOWAWCZY
DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH RUCHOWO
28-100 Busko-Zdrój, ul. Rehabilitacyjna 1
tel. 41 378 4119, 378 45 74
NIP 655 134 26 85 REGON 291167591

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY**

**Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego
dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku-Zdroju**

2025/2026

SPIS TREŚCI

1. Podstawa prawna.....	3
2. Wstęp.....	5
3. Podstawowe założenia programu wychowawczo-profilaktycznego.....	6
4. Procedura budowania programu wychowawczo-profilaktycznego.....	9
5. Kogo chcemy wychować? Sylwetka absolwenta Ośrodka.....	9
6. Diagnoza sytuacji wychowawczej i profilaktycznej placówki.....	11
7. Opracowanie strategii wychowawczo - profilaktycznej	18
8. Zadania wychowawczo – profilaktyczne realizowane w latach 2025/202.....	21
9. Ewaluacja – oczekiwane rezultaty.....	46

1. Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2025 r. poz. 1043).
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.) - art. 48 ust. 1.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024r. poz. 986 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 214).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. z 2018 r., poz. 467 ze zm.).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 978 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z 7 kwietnia 2025r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartej w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. z 2025r., poz. 467).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 1802 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w placówce.
- Statut Ośrodka i Wewnątrzszkolny System Oceniania.
- Kierunki Polityki Oświatowej Ministra Edukacji Narodowej na bieżący rok szkolny.

1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych,

społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.

3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej, zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych, profilaktyka uzależnień.
5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci, rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie, poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców, wzmocnienie roli doradztwa zawodowego
7. Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii, nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych.
8. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

2. Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku- Zdroju opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikający z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadania wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Podstawowym celem realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom trudnym, ryzykownym.

Ważnym elementem realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe założenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

3.1. Za podstawę Programu Wychowawczo – Profilaktycznego placówki uznajemy nadrzędne wartości osobowe i społeczne, ku którym wychowujemy młodzież.

Te wartości to szacunek dla życia i zdrowia, poszanowanie godności człowieka, akceptacja, miłość, prawda, dobro, piękno, zaufanie, uczciwość, sprawiedliwość, odpowiedzialność, wolność, praca, pokój, tolerancja, wartości rodzinne i społeczne, tożsamość narodowa, przywiązanie do historii i tradycji. Wartości te stanowią głębokie źródło motywacji, wyzwają osobisty potencjał, a ich realizacja wyraża się w stylu życia, dokonywanych wyborach, postawach moralnych, etycznych i społecznych. Bo wychowywać – to pomagać młodym ludziom otwierać się na wartości. Współczesna rzeczywistość niesie ze sobą różnorodne zagrożenia dla rozwoju młodzieży. Przeciwdziałanie tym zagrożeniom i ich osłabianie jest istotne dla wychowania, należy jednak do profilaktyki. Wychowanie przygotowuje do życia w całym jego bogactwie, natomiast istotą profilaktyki jest reagowanie na zagrożenia, doprowadzenie do zmian w jakości funkcjonowania jednostki lub grupy. Oddziaływania profilaktyczne stanowią zatem dopełnienie wychowawczych. Standardem jest harmonizacja oddziaływań wychowawczych i specyficznie profilaktycznych, jednak zawsze z pierwszeństwem wychowawczych.

3.2. Wychowanie rozumiemy jako proces wspierania ucznia/wychowanka w rozwoju ku pełnej dojrzałości, wzmacniany i uzupełniany przez działania z zakresu profilaktyki.

Dojrzałość ta osiągnięta jest w czterech sferach: fizycznej, psychicznej (w tym emocjonalnej i intelektualnej), społecznej oraz duchowej. Wychowanie i profilaktyka ukierunkowane są na różne cele: wychowanie służy wspieraniu rozwoju młodego człowieka, zaś profilaktyka to interwencja kompensująca niedostatki wychowania.

3.3. Nadrzędny cel wychowania definiujemy jako wspomaganie uczniów/ wychowanków w odkrywaniu i realizowaniu wartości osobowych i społecznych prowadzących do pełni rozwoju, kompensacja deficytów rozwojowych z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności.

Zakresy profilaktyki i wychowania mają obszar wspólny, który stanowią działania budujące odporność na potencjalne zagrożenia (profilaktyka I stopnia). **Najważniejszym ogniwem łączącym wychowanie i profilaktykę są wartości i normy, które stwarzają spójne środowisko wychowawcze, jak również wyznaczają funkcjonowanie jednostek i całych społeczności.**

3.4. Działania profilaktyczne rozumiemy jako kompleksową interwencję kompensującą niedostatki wychowania, obejmującą równolegle trzy obszary działania /wg Z.B. Gasia/:

1. wspomaganie młodego człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu
2. ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka zaburzających prawidłowy rozwój i dezorganizujących zdrowy styl życia
3. inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Działania profilaktyczne prowadzone są na trzech poziomach:

- na pierwszym poziomie – **profilaktyka I stopnia** lub **profilaktyka uniwersalna** kierowana do osób, które nie wykazują dysfunkcji w rozwoju lub zachowaniu. Ponieważ jednak w ich otoczeniu występują czynniki ryzyka, należy wyposażyć je w umiejętności skuteczne go przeciwstawiania się zagrożeniom, chronienia siebie, własnego zdrowia i życia
- na drugim poziomie – **profilaktyka II stopnia** lub **profilaktyka selektywna** kierowana do osób, u których pojawiają się pierwsze przejawy zaburzeń. Jej celem jest zahamowanie rozwoju dysfunkcji
- na trzecim poziomie – **profilaktyka III stopnia** lub **profilaktyka skoncentrowana na jednostce** kierowana do osób, które dzięki oddziaływaniom korekcyjnym, terapeutycznym czy rehabilitacyjnym odzyskały sprawność i funkcjonalność, a wracając do środowiska potrzebują wsparcia w procesie readaptacji i ewentualnego nawrotu trudności.

We współczesnej profilaktyce proponuje się jako najbardziej skuteczny **model głębszego oddziaływania na dzieci i młodzież oparty na koncepcji czynników ryzyka i czynników chroniących**. Według J.D. Hawkinsa **czynniki ryzyka** – to cechy, sytuacje, warunki sprzyjające powstawaniu zachowań problemowych i związanych z nimi szkód. Są zróżnicowane w zależności od rodzaju problemu objętego profilaktyką.

Czynniki chroniące – to wszystkie elementy osłabiające oddziaływanie czynników ryzyka, związane z głębokimi potrzebami psychofizycznymi i duchowymi. Wzmacniają ogólny potencjał i odporność, redukują ryzyko w przypadku większości problemów.

Prawdopodobieństwo pojawienia się zachowań ryzykownych jest tym większe, im więcej czynników ryzyka oddziałuje na młodego człowieka oraz im bardziej są one szkodliwe i dłużej trwa ich działanie. Natomiast im więcej pojawia się czynników chroniących, oddziałujących na młodego człowieka, tym mniejsze jest prawdopodobieństwo zachowań ryzykownych. Rola, jaką odgrywają w/w czynniki zależy od wieku, fazy rozwojowej, uwarunkowań środowiskowych i sytuacyjnych. Ponadto ten sam czynnik może mieć różne znaczenie dla różnych osób – jednych będzie chronił przed zachowaniem problemowym, u innych zwiększy ryzyko niepożądanych zachowań. Ważne jest zatem nie tyle działanie pojedynczego czynnika, co siła oddziaływania konfiguracji wielu czynników oraz specyficzne cechy osobowościowe. Należy jednocześnie oddziaływać na czynniki chroniące, poprzez ich wzmacnianie oraz na czynniki ryzyka poprzez ich eliminowanie.

Zadania te precyzuje opracowany przez nas program wychowawczo – profilaktyczny, który stanowi narzędzie regulujące działania wychowawcze i profilaktyczne.

3.5. Program wychowawczo - profilaktyczny Ośrodka definiujemy jako opis strategii wspomagania rozwoju osobowego uczniów/wychowanków w wymiarze duchowym, psychicznym, społecznym, fizycznym na fundamencie wartości ogólnoludzkich.

Rozwijania zdolności poznawczych ukierunkowanych na poszukiwanie dobra i piękna w świecie, kompensacji deficytów wynikających z niepełnosprawności, wdrażania do aktywności i samodzielności adekwatnie do osobistych możliwości. Podejmowania interwencji wzmacniającej, korygującej i uzupełniającej wychowanie.

Procedura budowania programu wychowawczo-profilaktycznego

Budowanie programu wychowawczo-profilaktycznego placówki przebiegało zgodnie z procedurami:

- poszukiwanie odpowiedzi na pytanie: *kogo chcemy wychować?* Sylwetka absolwenta Ośrodka
- diagnoza sytuacji wychowawczej i profilaktycznej placówki
- konstruowanie strategii wychowawczo - profilaktycznej
- opracowanie strategii ewaluacyjnej
- konstruowanie planów wychowawczo – profilaktycznych klas / grup wychowawczych.

Kogo chcemy wychować? Sylwetka absolwenta Ośrodka

Jesteśmy świadomi, że nie możemy skutecznie wychowywać, jeżeli nie określimy precyzyjnie tego, co chcemy osiągnąć, jeżeli nie zdefiniujemy, jakim człowiekiem w wyniku oddziaływań wychowawczych i osobistych wysiłków ma stać się nasz uczeń/wychowanek. Dlatego budowanie programu rozpoczęliśmy od postawienia kluczowego pytania: *kogochcemy wychować? Jakim człowiekiem ma być młody człowiek opuszczający mury naszej placówki?* Jakimi wartościami powinien kierować się w życiu? Jaką posiadać wiedzę? Jakie umiejętności zarządzania emocjami i prowadzenia zdrowego stylu życia?

Zastanawialiśmy się: jaki jest aktualny poziom rozwoju uczniów/wychowanków? Jaki jest ich potencjał rozwojowy? Jakie mają wizje i plany życiowe? Jakie są oczekiwania rodziców?

Odpowiedzi uzyskane na postawione pytania, wyniki analizy osobistych oraz środowiskowych uwarunkowań uczniów/wychowanków, ocena potencjałów ich możliwości rozwojowych oraz bilans zasobów placówki pozwoliły nam sformułować sylwetkę absolwenta Ośrodka.

Absolwent Ośrodka:

- kieruje się czytelnym systemem wartości osobowych i społecznych, zbudowanym na fundamencie wartości ogólnoludzkich
- posiada jasno określone priorytety i cele życiowe
- buduje projekt własnego życia w oparciu o osobiste predyspozycje i ograniczenia wynikające z niepełnosprawności
- akceptuje siebie, szanuje wartość i godność własną oraz drugiego człowieka
- respektuje ogólnie przyjęte zasady i normy moralne, etyczne, społeczne
- jest samodzielny i niezależny w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, odpowiednio do osobistych możliwości
- jest otwarty, życzliwy, tolerancyjny, wrażliwy na potrzeby innych
- swobodnie wyraża osobiste opinie i przekonania przy równoczesnym poszanowaniu odmiennych poglądów, przekonań, kultur, systemów wartości
- posiada rzetelną wiedzę adekwatnie do etapu edukacyjnego i kierunku kształcenia
- wykorzystuje osobiste umiejętności i doświadczenie w praktycznym działaniu
- sprawnie i efektywnie porusza się na rynku pracy
- jest zaangażowany w proces podnoszenia jakości własnego życia, otwarty na zdobywanie nowych doświadczeń i poszerzanie zainteresowań
- potrafi efektywnie komunikować się z otoczeniem

- buduje prawidłowe relacje i więzi osobowe
- konstruktywnie wyraża emocje, radzi sobie w sytuacjach konfliktu i niepowodzenia
- przejawia postawę odpowiedzialności za jakość własnego życia, podejmowane decyzje i dokonywane wybory
- wykazuje nieakceptację dla zachowań ryzykownych
- prowadzi zdrowy styl życia, wolny od nałogów i uzależnień
- angażuje się w działania prospołeczne i alternatywne dla zjawisk patologicznych
- prawidłowo funkcjonuje w środowisku otwartym, zachowując przy tym prawo do swojej odrębności.

Diagnoza sytuacji wychowawczej i profilaktycznej placówki

Program wychowawczo – profilaktyczny opracowany przez z pedagoga, psychologów, nauczycieli/wychowawców Ośrodka jest wynikiem diagnozy aktualnej sytuacji wychowawczej i profilaktycznej placówki. Obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym skierowane do uczniów/wychowanków, jak również treści i działania profilaktyczne adresowane do uczniów/wychowanków, nauczycieli/wychowawców i rodziców. Odpowiada na potrzeby i oczekiwania młodych ludzi, ich rodziców oraz nauczycieli/wychowawców. Uwzględnia aktualne zmiany w systemie oświaty i priorytety MEN na bieżący rok szkolny. Jest spójny ze Statutem Ośrodka i dokumentami regulującymi pracę placówki, jej wizją i misją. Zbudowany na fundamencie uniwersalnych wartości ogólnoludzkich, ku którym wychowujemy młodzież.

Diagnoza sytuacji wychowawczej placówki przebiegała według następujących procedur:

- rozpoznawanie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów/wychowanków z uwzględnieniem czynników środowiskowych,
- diagnoza umiejętności społecznych uczniów/wychowanków w klasach wszystkich typów szkół funkcjonujących w systemie organizacyjnym Ośrodka,
- obserwacja uczestnicząca, sondaż
- analiza swobodnych wypowiedzi młodzieży
- analiza rozmowy kierowanej przeprowadzonej z uczniami/wychowankami, rodzicami/opiekunami prawnymi, kuratorami sądowymi, nauczycielami/ wychowawcami, pedagogami, psychologami i innymi pracownikami placówki
- analiza sytuacji rodzinnej uczniów/wychowanków, ich osiągnięć szkolnych, funkcjonowania w klasie/ grupie wychowawczej
- analiza uwarunkowań środowiskowych uczniów/wychowanków
- analiza raportu z ewaluacji wewnętrznej placówki w obszarze odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznościowych. Bezpieczeństwo w sieci
- analiza dokumentacji: IPET-y, Wielospecjalistyczna Ocena Funkcjonowania Ucznia, Karty Wychowanków Grup Wychowawczych, wnioski i opinie z Rad Pedagogicznych.

Przeprowadzona diagnoza umożliwiła wyłonienie czynników ryzyka oraz czynników chroniących dla populacji młodzieży przebywającej w placówce, jak również wyodrębnienie grupy młodzieży podwyższonego ryzyka i grupy podatnej na zachowania ryzykowne.

Zostały one przez nas podzielone na pięć poziomów wpływu na rozwój osobowości uczniów/wychowanków placówki. Określiłiśmy je jako:

- czynniki indywidualne
- czynniki związane z sytuacją rodzinną ucznia/wychowanka
- czynniki związane z sytuacją szkolną i funkcjonowaniem w grupach wychowawczych
- czynniki związane z grupą rówieśniczą
- czynniki związane z szerszym kontekstem społecznym

CZYNNIKI INDYWIDUALNE

Czynniki ryzyka	Czynniki chroniące
- brak sprecyzowanego systemu wartości - brak określonych celów życiowych - niedojrzałość emocjonalna - zachowania lękowe, wycofanie, izolowanie się - niski poziom motywacji wewnętrznej - postrzeganie świata i ludzi jako zagrażających - porównywanie się z innymi - dezorientacja światopoglądowa - odrzucanie praktyk religijnych - nieadekwatny obraz własnej osoby - niska samoocena - poczucie małej wartości - brak internalizacji norm i zasad społecznych - zachowania ryzykowne - zachowania agresywne i przestępcze - uległość, zachowania podporządkowujące - podatność na presję i manipulację	- kierowanie się czytelnym i stałym systemem wartości - stabilność emocjonalna - jasno określone cele życiowe adekwatne do realnych możliwości - poczucie własnej wartości - adekwatna samoocena - racjonalny obraz własnej niepełnosprawności - odpowiedzialność - umiejętność dokonywania trafnych wyborów - umiejętność radzenia sobie z emocjami i stresem - realizacja zainteresowań i pasji - zaangażowanie w osobisty rozwój - praktyki religijne - aktywny styl życia, kreatywność, - rozwijanie zainteresowań - dobór wartościowej lektury, muzyki, filmów

CZYNNIKI ZWIĄZANE Z SYTUACJĄ RODZINNĄ UCZNIA / WYCHOWANKA

Czynniki ryzyka	Czynniki chroniące
- nieprawidłowe wzorce rodzinne, rodzina dysfunkcyjna, rozbita - brak określonego systemu wartości i celów życiowych członków rodziny - brak wypracowanej kultury życia rodzinnego - niezaspokajanie przez rodziców podstawowych potrzeb dziecka: materialnych, psychicznych, emocjonalnych, duchowych - brak poczucia bezpieczeństwa i stabilności w rodzinie - niewystarczające wsparcie ze strony rodziny i osób dorosłych - akceptacja rodziców dla zachowań	- pozytywne wzorce życia rodzinnego - postawa akceptacji, miłości, szacunku ze strony rodziców - atmosfera życzliwości, zrozumienia, poszanowania granic - kultura życia rodzinnego, pielęgnowanie tradycji rodzinnych - silna więź emocjonalna z rodzicami - wrażliwość rodziców na potrzeby dziecka i ich zaspokajanie - wspomaganie rozwoju dziecka - równoważenie miłości i dyscypliny w procesie wychowania - pozytywne oczekiwania rodziców wobec osiągnięć szkolnych zgodnie

ryzykownych - nieprzestrzeganie społecznie akceptowanych norm i zasad - nieprzestrzeganie granic - nadmierne pociąganie ze strony rodziców - nadopiekuńczość rodziców lub obojętność rodziców - brak dyscypliny - zbyt surowa dyscyplina - stawianie nadmiernych wymagań - liberalizm i brak konsekwencji w wychowaniu dziecka - akceptacja rodziców dla zachowań ryzykownych - odrzucanie praktyk religijnych w rodzinie - osłabienie lub brak więzi rodzinnych - konflikty w rodzinie - niski status ekonomiczny rodziny - przemoc w rodzinie - dystans uczuciowy - zachowania dysfunkcyjne - brak zainteresowania problemami dziecka - izolacja społeczna dziecka - postawy manipulacyjne w rodzinie - szantaż emocjonalny	z możliwościami dziecka - respektowanie przez członków rodziny norm i zasad moralnych i etycznych - realizowanie w rodzinie czytelnego systemu wartości - praktyki religijne w rodzinie - zakorzenienie rodziny w społeczności lokalnej - zaangażowanie rodziców w życie szkoły - pozytywna postawa rodziców wobec szkoły i obowiązków szkolnych dziecka - systematyczna kontrola osiągnięć szkolnych dziecka - nietolerancja dla zachowań ryzykownych, wagarów - prawidłowe postawy rodzicielskie - stosowanie wzmocnień pozytywnych - konsekwencja w wychowaniu
---	--

**CZYNNIKI ZWIĄZANE Z SYTUACJĄ SZKOLNĄ I FUNKCJONOWANIEM
W GRUPACH WYCHOWAWCZYCH**

Czynniki ryzyka	Czynniki chroniące
• nieprawidłowy przebieg procesu adaptacji do środowiska szkolnego • brak zaufania do ludzi • niski poziom umiejętności społecznych • niewystarczająco opanowane umiejętności samoobsługowe • zachowania agresywne i przemocowe • nieumiejętność rozwiązywania problemów • niepowodzenia szkolne • brak wiary we własne możliwości • niskie oczekiwanie sukcesu • niechęć do podejmowania wysiłku umysłowego • brak sprecyzowanych zainteresowań • wagary • nieprzestrzeganie obowiązujących zasad	- poczucie bezpieczeństwa w klasie/grupie wychowawczej - prawidłowe relacje z rówieśnikami i osobami dorosłymi - umiejętności komunikacyjne - umiejętność rozwiązywania problemów - przestrzeganie obowiązujących norm i zasad - realizacja wyznaczonych celów - pozytywna postawa wobec obowiązków szkolnych - aspiracje edukacyjne - rozwijanie zainteresowań, - pozytywny klimat szkoły - wysokie osobowe i zawodowe predyspozycje nauczycieli i wychowawców - spójność oddziaływań wychowawczych rodziny i nauczycieli/wychowawców

CZYNNIKI ZWIĄZANE Z GRUPĄ RÓWIEŚNICZĄ

Czynniki ryzyka	Czynniki chroniące
- negatywne wpływy rówieśnicze - podatność na presję manipulację - niesamodzielność, izolowanie się - brak wiary we własne możliwości - poczucie małej wartości - niski poziom umiejętności społecznych - postawy uległe, agresywne - brak sprecyzowanego osobistego systemu wartości - przynależność do grupy modelującej zachowania ryzykowne	- prawidłowe kontakty z rówieśnikami - wysoka pozycja w grupie rówieśniczej - akceptacja i uznanie ze strony rówieśników - umiejętność rozwiązywania konfliktów - wysoki poziom umiejętności społecznych - postawa asertywna - aktywne spędzanie czasu wolnego - rozwijanie osobistych zainteresowań - umiejętność radzenia sobie w sytuacjach presji i manipulacji - przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej

CZYNNIKI ZWIĄZANE Z SZERSZYM KONTEKSTEM SPOŁECZNYM

Czynniki ryzyka	Czynniki chroniące
- niski poziom umiejętności społecznych - nieumiejętność rozwiązywania problemów, - brak umiejętności radzenia sobie z emocjami i stresem - buntowniczość, zachowania aspołeczne - nieprawidłowe relacje z osobami dorosłymi - łatwość zdobycia substancji psychoaktywnych - odrzucanie norm i zasad moralnych - dezorientacja odnośnie systemu wartości, celu i sensu życia - naśladowanie negatywnych wzorców osobowych - podatność na manipulację - brak krytycznego odbioru treści medialnych	- posiadanie jasno sprecyzowanych celów i priorytetów życiowych - przestrzeganie obowiązujących zasad i norm społecznych - umiejętności komunikacyjne i psychospołeczne - prawidłowe funkcjonowanie w zespole - kultura osobista - postawa szacunku, akceptacji, tolerancji - pozytywne wzorce osobowe - rozwijanie zainteresowań - dobór wartościowych filmów, książek, programów - zaangażowanie w działalność pozytywną /sportową, społeczną, artystyczną

Diagnoza sytuacji wychowawczej placówki potwierdziła wstępnie zidentyfikowane problemy oraz umożliwiła wyodrębnienie następujących obszarów zagrożeń:

- kryzys wartości
- niepowodzenia szkolne, niski poziom motywacji wewnętrznej
- trudności w emocjonalnym i społecznym funkcjonowaniu wychowanków
- zachowania agresywne i przemoc rówieśnicza

— zagrożenia płynące ze strony środowiska lokalnego.

Można stwierdzić, że w populacji młodzieży naszej placówki niepokojąco wzrasta liczba zaburzeń zachowania oraz licznych nieprawidłowości o różnej etiologii. Sytuacja ta w pewnym stopniu wynika z obciążeń spowodowanych procesem chorobowym, ale decydującymi czynnikami są zagrożenia płynące z dysfunkcyjnych środowisk rodzinnych, kryzysu wartości oraz postępującego procesu uzależnienia od Internetu (w tym fonoholizm) i innych mediów, które powoli stają się ważnym środowiskiem wychowawczym, kształtującym wzorce zachowań, kreującym nieprawdziwy obraz świata.

Wyłania się zatem wielkie zadanie stojące przed nauczycielami/wychowawcami i pracownikami Ośrodka. Jesteśmy świadomi, że nasza osobowość i wartości, którymi kierujemy się w życiu, wiedza, umiejętności i postawy mają kluczowy wpływ na proces wychowania, bo samo wychowanie jest przecież osobowym spotkaniem i dialogiem nauczyciela/wychowawcy z młodym człowiekiem, jest uczeniem się przez naśladowanie wzorców, postaw, wartości osób znaczących.

Podstawowym filarem procesu wychowania w naszej placówce jest klasa szkolna i grupa wychowawcza. Stanowią one wielką możliwość samorealizacji wychowanków, szansę na bogate życie intelektualne, psychiczne i społeczne. Wyrasta stąd zadanie organizowania pracy wychowawczej w taki sposób, by przynosiła wymierne efekty, by była nie tylko miejscem zdobywania wiedzy i wykształcenia, ale także wzrastania w poszanowaniu wartości, nabywaniu umiejętności psychospołecznych, przygotowujących do efektywnego funkcjonowania w przyszłości.

Opracowanie strategii wychowawczo-profilaktycznej

Pracując nad budowaniem programu wychowawczo – profilaktycznego staraliśmy się uzyskać odpowiedzi na następujące pytania kluczowe:

- jakie wartości stanowią podstawę wychowania młodzieży w naszej placówce?
- w jaki sposób wspomagać proces kształtowania systemu wartości oraz stylu życia wolnego od uzależnień, zbudowanego na fundamencie pozytywnych norm, przekonań?
- jakie podejmować działania i jakie stwarzać sytuacje wychowawcze, by były źródłem inspirujących doświadczeń, stymulowały rozwój umiejętności psychospołecznych i owocowały odpowiedzialnymi wyborami?
- jak wspomagać kompensację deficytów rozwojowych młodzieży niepełnosprawnej i przygotowywać ją do optymalnego funkcjonowania w społeczeństwie odpowiednio do możliwości?
- w jaki sposób wspomagać zaspakajanie podstawowych potrzeb: bezpieczeństwa, akceptacji, uznania, przynależności, osiągania sukcesów?
- jak wpłynąć na podniesienie poczucia własnej wartości, odkrywanie i rozwijanie indywidualnych uzdolnień i pasji?
- jak motywować do podejmowania wysiłku umysłowego, przełamywania negatywnych doświadczeń szkolnych?
- jak motywować młodzież do podejmowania działań na rzecz osobistego rozwoju i podnoszenia jakości własnego życia?
- jakie podjąć działania, aby osiągnąć zaplanowane cele?
- jakie postawić zadania?
- jakie zastosować metody i środki?
- jak zagospodarować wszystkie płaszczyzny działań wychowawczych i profilaktycznych placówki, na których rozgrywa się treść i jakość wychowania, a zatem oddziaływania na poziomie klasy/grupy wychowawczej, kół zainteresowań i pracy samorządu?

Określiłiśmy następujące cele:

- Wartości jako fundament rozwoju osobowego i społecznego
- Prawa człowieka i prawa dziecka jako płaszczyzna wolności osobistej i społecznej
- Wspomaganie rozwoju poznawczego ucznia/wychowanka
- Rozwijanie kompetencji emocjonalno - społecznych uczniów/wychowanków
- Niwelowanie zachowań agresywnych i przemocy
- Rozwijanie dojrzałych postaw i kompetencji społecznych
- Kreowanie pozytywnego i bezpiecznego środowiska szkolnego
- Wolontariat – kształtowanie postaw empatycznych i prospołecznych
- Promocja zdrowego stylu życia
- Zapobieganie uzależnieniom i zagrożeniom ze strony środowiska
- Reagowanie w sytuacjach trudnych i zagrażających prawidłowemu rozwojowi młodzieży

w sferze psychicznej (w tym intelektualnej i emocjonalnej):

- rozwijanie umiejętności uczenia się (wyrównywanie braków, motywowanie do nauki)
- rozwijanie uzdolnień
- doradztwo zawodowe
- kształtowanie poczucia tożsamości narodowej
- tożsamość narodowa
- przygotowanie do odbioru dóbr kultury
- zaznajomienie z dziedzictwem cywilizacyjnym Europy poznawanie dziejów narodu, poszanowanie dla symboli narodowych, hymnu, budowanie poczucia tożsamości narodowej.
- organizowanie uroczystości szkolnych związanych z narodowymi świętami i tradycjami, w zależności od stanu epidemicznego.
- radzenie sobie z emocjami i stresem
- odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznościowych
- nabywanie umiejętności pokonywania sytuacji trudnych

w sferze społecznej:

- znajomość norm społecznych, praw i obowiązków człowieka
- współpraca i wspomaganie rodziców w wypełnianie zadań wychowawczych
- kształtowanie postawy otwartości na drugiego człowieka podstawowych umiejętności społecznych oraz sposobów rozpoznawania swoich uczuć i wyrażania ich
- wartości rodzinne i znajomość pochodzenia
- umiejętność funkcjonowania w społeczeństwie
- właściwe korzystania z urządzeń mobilnych i Internetu oraz bezpieczne korzystania z mediów społecznościowych
- samorządność i przedsiębiorczość
- zaangażowanie młodzieży, rodziców/opiekunów w życie Ośrodka

w sferze fizycznej:

- budowanie atmosfery akceptacji i bezpieczeństwa w placówce
- podnoszenie świadomości ekologicznej
- kształtowanie postawy prozdrowotnej
- profilaktyka uzależnień
- działania wolontariatu

1. ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE W LATACH 2025/2026

a. sfera fizycznego rozwoju ucznia – edukacja zdrowotna

ZADANIA	DZIAŁANIA EDUKACYJNE	EFEKTY DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH
Promocja zdrowego trybu życia w szkole, kształtowanie zachowań prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów	a) Rozwijanie umiejętności podejmowania działań prozdrowotnych oraz motywowanie uczniów do aktywności fizycznej poprzez organizację wydarzeń sportowych i turniejów. b) Przekazywanie rzetelnych informacji dotyczących zasad zdrowego stylu życia. c) Wspieranie aktywności ruchowej uczniów podczas przerw poprzez inicjatywę „Aktywny dyżur”. d) Realizacja warsztatów kulinarnych prowadzonych przez specjalistów ds. żywienia. e) Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie, wygląd oraz estetykę otoczenia. f) Edukacja w zakresie higieny osobistej i dbałości o schludny, estetyczny wygląd. g) Wzmacnianie kompetencji związanych ze zdrowym trybem życia. h) Realizacja programu „Szkola Promująca Zdrowie” - zapewnienie warunków sprzyjających zdrowiu uczniów poprzez promowanie zdrowego stylu życia oraz kształtowanie prozdrowotnych postaw. - edukacja zdrowotna dotycząca żywienia, higieny, aktywności fizycznej i profilaktyki chorób - wsparcie zdrowia psychicznego poprzez warsztaty i konsultacje - promocja aktywności fizycznej i zdrowych nawyków w życiu szkolnym - dbałość o bezpieczne, higieniczne i sprzyjające zdrowiu środowisko szkoły - współpraca z rodzicami i społecznością lokalną na rzecz promocji zdrowia - ewaluacja i monitoring podejmowanych działań. i) Kształtowanie umiejętności	• poprawa sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej; • kształtowanie zdrowych nawyków (ruch, sen, odżywianie); • ograniczenie biernych form odpoczynku; • znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej; • wysoka świadomość uczniów dotycząca ochrony zdrowia; • znajomość zasad zdrowego odżywiania się; • przestrzeganie zasad higieny; • umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach;
Promocja zdrowego trybu życia w szkole, kształtowanie zachowań prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów.	h) Realizacja programu „Szkola Promująca Zdrowie” - zapewnienie warunków sprzyjających zdrowiu uczniów poprzez promowanie zdrowego stylu życia oraz kształtowanie prozdrowotnych postaw. - edukacja zdrowotna dotycząca żywienia, higieny, aktywności fizycznej i profilaktyki chorób - wsparcie zdrowia psychicznego poprzez warsztaty i konsultacje - promocja aktywności fizycznej i zdrowych nawyków w życiu szkolnym - dbałość o bezpieczne, higieniczne i sprzyjające zdrowiu środowisko szkoły - współpraca z rodzicami i społecznością lokalną na rzecz promocji zdrowia - ewaluacja i monitoring podejmowanych działań. i) Kształtowanie umiejętności	• prowadzenie zdrowego trybu życia; • umiejętność doboru aktywnych i biernych form odpoczynku; • aktywne spędzanie czasu wolnego; • poprawa sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej; • podniesienie świadomości zdrowotnej i odpowiedzialności za zdrowie; • wzmocnienie zdrowia fizycznego i psychicznego uczniów • i pracowników szkoły. • budowanie pozytywnego klimatu sprzyjającego rozwojowi i bezpieczeństwu - znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej; • rozwój samoświadomości i odpowiedzialności za własne decyzje i dbałość o zdrowie.

	efektywnego i wartościowego spędzania czasu wolnego. j) Organizowanie rajdów pieszych i wycieczek szkolnych jako formy aktywnego wypoczynku. k) Zachęcanie uczniów do udziału w zawodach sportowych oraz zajęciach rekreacyjnych. l) Prowadzenie szkoleń z zakresu udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia. l) Wspieranie rozwoju kompetencji psychofizycznych, równowagi emocjonalnej oraz umiejętności radzenia sobie ze stresem. m) Organizowanie spotkań edukacyjnych	• wzrost odporności psychicznej • wzrost poziomu świadomości dotyczącej zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem. • zachęcanie uczniów do samodzielnych wyborów w zakresie decyzji zdrowotnych.
Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.	a) Rozwijanie kompetencji w zakresie regulowania emocji oraz skutecznego radzenia sobie w sytuacjach stresowych. b) Doskonalenie umiejętności społecznych i komunikacyjnych sprzyjających budowaniu pozytywnych relacji. c) Kształtowanie zdolności do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji. d) Poszerzanie wiedzy na temat funkcjonowania organizmu człowieka, szczególnie w okresie dojrzewania, oraz promowanie zasad higieny osobistej. e) Uświadamianie znaczenia troski o zdrowie poprzez samokontrolę i regularne badania profilaktyczne. f) Przekazywanie informacji o negatywnych skutkach zdrowotnych i społecznych wynikających z palenia	• umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach; • empatia; • umiejętność zachowania właściwych do sytuacji procedur; • bezpieczne użytkowanie urządzeń technicznych; • panowanie nad emocjami w sytuacjach kryzysowych. • zwiększenie świadomości zdrowotnej uczniowie uczą się rozpoznawać objawy chorób • i reagować na nie odpowiednio wcześniej; • rozwój nawyków prozdrowotnych- regularne mierzenie ciśnienia, kontrola masy ciała, obserwacja skóry, samobadanie piersi;

	tytoniu, spożywania alkoholu oraz stosowania substancji psychoaktywnych. g) Kształtowanie umiejętności przeciwstawiania się presji rówieśniczej związanej z używaniem substancji psychoaktywnych i innymi zachowaniami ryzykownymi. a) Realizacja działań mających na celu wdrażanie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w środowisku szkolnym. b) Kształtowanie nawyków bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym zgodnie z obowiązującymi przepisami. c) Przekazywanie wiedzy na temat procedur bezpiecznej ewakuacji w sytuacjach zagrożenia. d) Przeprowadzanie próbnych ćwiczeń ewakuacyjnych z zastosowaniem sygnałów alarmowych. e) Organizowanie spotkań edukacyjnych z przedstawicielami służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne (policja, straż pożarna, straż miejska) oraz reprezentantem Państwowej Inspekcji Sanitarnej.	• wzrost poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie - Ludzie zaczynają traktować zdrowie jako coś, na co mają realny wpływ; • właściwe zachowanie podczas ewakuacji; • właściwe postępowanie w kontakcie z niebezpiecznymi substancjami; • tworzenie gazetek ściennych; - wystawy tematyczne; - spotkania z pielęgniarką szkolną, pedagogiem, psychologiem;
Przeciwdziałanie uzależnieniom.	a) Integracja zagadnień profilaktycznych z działaniami dydaktycznymi i wychowawczymi. b) Wdrażanie programów zapobiegania uzależnieniom. c) Organizowanie spotkań uczniów z przedstawicielami służb mundurowych (np. policji, straży miejskiej). d) Kształtowanie umiejętności przeciwstawiania się presji rówieśniczej i społecznej. e) Rozwijanie postawy asertywnej poprzez udział w zajęciach edukacyjnych. f) Realizacja działań z zakresu profilaktyki uzależnień i edukacji zdrowotnej. g) Informowanie o dostępnych instytucjach i miejscach oferujących wsparcie.	• umiejętność radzenia sobie z emocjami • prowadzenie zdrowego stylu życia; • aktywne i zdrowe spędzanie czasu wolnego; • umiejętne balansowanie pomiędzy aktywnymi a biernymi formami wypoczynku; • spotkania ze specjalistami z zakresu ochrony zdrowia i życia; • spotkania z pielęgniarką szkolną, pedagogiem, psychologiem • tworzenie gazetek ściennych; • wystawy tematyczne;

Rozwijanie właściwych postaw wobec środowiska.	a) Kształtowanie świadomości uczniów na temat znaczenia recyklingu. b) Promowanie postaw proekologicznych i troski o otaczające nas środowisko. c) Zaangażowanie uczniów w konkursy związane z tematyką przyrodniczą i ekologiczną. d) Inicjowanie i realizacja działań na rzecz ochrony środowiska (np. Sprzątanie Świata, obchody Dnia Wody, Dnia Ziemi).	- wysoka świadomość uczniów dotycząca dbałości o środowisko; - poczucie odpowiedzialności za siebie i środowisko, - w którym żyjemy; - zbiórka surowców wtórnych. - tworzenie gazetek ściennych; - wystawy tematyczne;
Wdrażanie kluczowych zasady dbania o postawę ciała.	a) Uwzględnianie zagadnień dotyczących zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego w treściach nauczania różnych przedmiotów. b) Propagowanie zasad ergonomii w środowisku edukacyjnym – kształtowanie nawyków prawidłowej postawy ciała podczas siedzenia, pisania oraz noszenia tornistra. c) Wdrażanie programu prozdrowotnego „Trzymaj Formę!” jako elementu edukacji zdrowotnej.	- podniesienie świadomości uczniów na temat wad i chorób związanych z układami wewnętrznymi człowieka; - realizacja treści w czasie zajęć przedmiotowych (biologia, wychowanie fizyczne, godzina wychowawcza, spotkania z pielęgniarką szkolną; - udział w programie „Trzymaj formę”;

b. sfera społecznego rozwoju ucznia – kształtowanie postaw społecznych – relacje

DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE	DZIAŁANIA EDUKACYJNE SKIEROWANE DO CAŁEJ SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ	FORMY DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH
Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałość o bezpieczeństwo własne i innych. Edukacja dla bezpieczeństwa i pro obronna.	a) Promowanie lokalnych i narodowych tradycji jako elementu budowania tożsamości kulturowej. b) Zapoznavanie uczniów z symboliką narodową oraz europejską w celu rozwijania świadomości obywatelskiej. c) Kształtowanie postawy szacunku wobec symboli państwowych, w tym hymnu narodowego.	- uczestnictwo w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym; - nauka Hymnu Państwowego; - udział w uroczystościach szkolnych, organizowanie apeli (Święto Niepodległości, Konstytucji 3 Maja); - przygotowywanie gazetek ściennych o tematyce patriotycznej, obywatelskiej, pro obronnej

	d) Wspieranie rozwoju samorządności uczniowskiej poprzez naukę zasad funkcjonowania demokracji. e) Umożliwianie uczniom pełnienia różnych ról społecznych w ramach klasy, grup zainteresowań czy wspólnot szkolnych. f) Doskonalenie kompetencji komunikacyjnych – formułowanie opinii, wyrażanie poglądów oraz argumentowanie stanowiska. g) Rozwijanie świadomości znaczenia osób pełniących funkcje autorytetów w życiu społecznym. h) Uwzględnianie zagadnień związanych z obronnością i bezpieczeństwem podczas zajęć wychowawczych. i) Wspieranie rozwoju postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych poprzez działania edukacyjne i wychowawcze.	i) prospołecznej; • udział w konkursach, współpraca z lokalnymi władzami, ośrodkami; • zajęcia i warsztaty specjalistyczne (np. akademia, zajęcia dla rówieśników, wystąpienia publiczne); • rozwijanie wymienionych umiejętności i postaw w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych; • opieka nad Samorządem Uczniowskim; • organizacja spotkań ze znaczącymi ludźmi i autorytetami; • poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju; • Spotkanie z przedstawicielami instytucji odpowiedzialnych za obronność kraju • prowadzenie zajęć z zakresu prawa.
Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci, rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej	a) Promowanie zasad uczciwego i zdrowego współzawodnictwa wśród uczniów. b) Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dla rodziców podczas zebrań, obejmujących tematykę uzależnień behawioralnych oraz zagadnienia związane z bezpieczeństwem w sieci, w tym stosowanie kontroli rodzicielskiej. c)) Kształtowanie umiejętności świadomego odbioru przekazów medialnych oraz rozwijanie zdolności krytycznego oceniania informacji. d) Organizacja warsztatów oraz	• spotkania z policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy; • zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym, nauczycielami; • uwrażliwienie na odpowiedni dobór treści i informacji dostępnej w sieci realizowany podczas zajęć informatycznych, wychowawczych. • udział w akcjach i kampaniach dotyczących bezpieczeństwa w sieci –

	kursów online dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu, rozwijania umiejętności krytycznego myślenia i świadomego odbioru treści cyfrowych. f) Realizacja zajęć edukacyjnych poświęconych ocenie wiarygodności źródeł informacji oraz rozpoznawaniu fałszywych wiadomości i manipulacji medialnej. g) Inicjowanie warsztatów i seminariów ukazujących możliwości wykorzystania sztucznej inteligencji w procesie edukacyjnym. h) Przeprowadzanie praktycznych zajęć prezentujących zastosowanie AI w nauce, takich jak analiza danych czy indywidualizacja procesu kształcenia.	obchody Dnia Bezpiecznego Internetu. • Analiza fake newsów — uczniowie porównują źródła informacji, tworzą własne materiały edukacyjne o dezinformacji. • Projekt „Cyfrowy obywatel” — nauka bezpiecznego poruszania się w sieci, ochrona danych osobowych
Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.	a) Opracowywanie projektów integrujących treści z zakresu nauk przyrodniczych i ścisłych w celu wspierania holistycznego podejścia do nauczania. b) Rozwijanie umiejętności analitycznego myślenia oraz wzmacnianie kompetencji kluczowych niezbędnych w procesie uczenia się. c) Opracowywanie projektów integrujących treści z zakresu nauk przyrodniczych i ścisłych w celu wspierania holistycznego podejścia do nauczania.	• wycieczki edukacyjne; • obserwacja przyrodnicza, analiza, doświadczenia; • zajęcia warsztatowe, projekty; • eksperymenty przyrodnicze; • tworzenie podcastów edukacyjnych — uczniowie nagrywają odcinki o wartościach, historii lokalnej lub literaturze.
Rozwijanie u uczniów wrażliwości i empatii na potrzeby innych.	e) Inicjowanie wsparcia koleżeńskiego w ramach zespołów klasowych i pozalekcyjnych dla uczniów mających trudności w przyswajaniu treści edukacyjnych.	• zajęcia warsztatowe z psychologiem – rozwijanie empatii, wrażliwości, kompetencji emocjonalno-społecznych; • podejmowanie wymienionych działań w czasie zajęć z wychowawcą oraz innych lekcji, a także w czasie wyjść z klasami i wycieczek oraz uroczystości szkolnych

		i klasowych; • prowadzenie szkolnego koła wolontariatu; • zajęcia wychowawcze o charakterze integracyjnym; • organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne.
Promocja kształcenia zawodowego w placówce oraz w środowisku pracodawców, wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.	a) Prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, obejmujących m.in. wskazówki dotyczące poszukiwania pracy, analizowania ofert zatrudnienia, wypełniania dokumentów aplikacyjnych, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej oraz poznawania zawodów przyszłości. b) Opracowywanie i prezentowanie materiałów informacyjnych w formie gazetek, infografik i wystaw tematycznych przedstawiających różnorodne ścieżki zawodowe. c) Organizowanie wydarzenia edukacyjnego pod nazwą „Tydzień Kariery”, promującego świadome planowanie przyszłości zawodowej. d) Realizacja „Tygodnia Zawodów” poprzez prezentacje, gry edukacyjne, quizy i debaty, mające na celu przybliżenie uczniom specyfiki różnych profesji. e) Inicjowanie wizyt studyjnych w lokalnych przedsiębiorstwach i instytucjach w celu zapoznania uczniów z rzeczywistymi warunkami pracy. f) Wdrażanie projektów uczniowskich związanych z planowaniem kariery, takich jak „Zawód moich marzeń” czy „Mapa kariery”. g) Umożliwienie uczniom udziału w targach edukacyjnych i zawodowych jako formie	• podejmowanie działań w ramach współpracy z doradcą zawodowym; • spotkanie z przedstawicielem Urzędu Pracy, przedstawicielami konkretnych zawodów; • „Tydzień kariery” • udział w targach edukacyjnych • tworzenie planów edukacyjno-zawodowych; • udział w konkursach,

	poznawania ofert kształcenia i rynku pracy. h) Organizowanie spotkań edukacyjnych z reprezentantami różnych profesji, takich jak pielęgniarka, mechanik, kucharz czy informatyk, w celu przybliżenia uczniom specyfiki wybranych zawodów.	
--	---	--

c. sfera rozwoju psychicznego– wartości, normy, wzory zachowań – kultura

DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE	DZIAŁANIA EDUKACYJNE SKIEROWANE DO CAŁEJ SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ	FORMY DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH
Profilaktyka przemocy rówieśniczej, zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych, profilaktyka uzależnień	a) Identyfikacja źródeł zachowań agresywnych poprzez indywidualne rozmowy z uczniami i ich rodzicami, przeprowadzanie wywiadów oraz analizę wyników badań ankietowych. b). Działania wspierające pozytywne relacje i przeciwdziałające agresji w środowisku szkolnym: c). Zajęcia wychowawcze poświęcone rozwijaniu empatii, promowaniu tolerancji oraz uświadamianiu skutków mowy nienawiści i przemocy – zarówno werbalnej, jak i fizycznej, warsztaty tematyczne uczące konstruktywnego rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy. d). Obchody Dnia Życzliwości, czyli inicjatywy promujące kulturę wzajemnego szacunku i pozytywne relacje między uczniami. e). Uruchomienie skrzynki zaufania jako anonimowego kanału zgłaszania trudnych sytuacji, problemów i przypadków przemocy. f). Wzmocnienie nadzoru poprzez monitoring wizyjny oraz dyżury nauczycieli w przestrzeni wspólnej szkoły. g). Realizacja kampanii społecznych	• zajęcia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, wychowawcami, nauczycielami; • pogadanki, prelekcje. warsztaty; • plakaty, gazetki, filmy;

	w formie plakatów, gazetek i projekcji filmów edukacyjnych dotyczących cyberprzemocy i hejtu. h). Wdrażanie programów profilaktycznych, takich jak „Szkoła bez przemocy”, wspierających bezpieczne środowisko edukacyjne. i). Współpraca z funkcjonariuszami Policji, obejmująca prelekcje na temat odpowiedzialności prawnej osób niepełnoletnich. j) Indywidualne wsparcie dla uczniów wykazujących skłonności do agresywnych zachowań – rozmowy, działania terapeutyczne, praca wychowawcza. k). Stanowcze reagowanie na przejawy przemocy i agresji, poprzez konsekwentne stosowanie ustalonych procedur interwencyjnych w przypadku wystąpienia negatywnych zachowań. l). Nawiązywanie współpracy z instytucjami wspierającymi dzieci i młodzież w kryzysie, takimi jak Centrum Interwencji Kryzysowej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne oraz placówki zajmujące się zdrowiem psychicznym najmłodszych.	
Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.	a)) Organizacja działań edukacyjnych dla rodziców i kadry pedagogicznej, obejmujących szkolenia z zakresu wczesnego rozpoznawania symptomów kryzysu psychicznego u dzieci i młodzieży. b) Udzielanie wsparcia uczniom w sytuacjach kryzysowych, poprzez działania dostosowane do ich indywidualnych potrzeb emocjonalnych i rozwojowych. c) Kształtowanie dojrzałości	• zajęcia z pedagogiem szkolnym, psychologiem • spotkania z autorytetami – dostarczenie wzorców osobowych; • organizowanie indywidualnych kontaktów z pedagogiem i psychologiem, ze specjalistami; • realizacja zajęć na lekcjach wychowawczych, religii.

	moralnej i społecznej, poprzez wychowanie ukierunkowane na wartości takie jak prawda, dobro i piękno, a także rozwijanie umiejętności podejmowania odpowiedzialnych decyzji. d) Wspieranie rodzin w procesie wychowawczym, poprzez pomoc w rozwijaniu u uczniów trwałych nawyków czynienia dobra, trafną diagnozę ich potrzeb rozwojowych oraz wdrażanie skutecznych programów wychowawczo-profilaktycznych.	
Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.	a) Prowadzenie zajęć wychowawczych ukierunkowanych na rozwijanie zdolności moralnego rozróżniania między właściwym a niewłaściwym postępowaniem. b) Wprowadzanie zasad dobrego wychowania poprzez naukę kulturalnego zachowania i właściwych manier w codziennych sytuacjach. c) Rozwijanie estetycznej wrażliwości uczniów poprzez kontakt z literaturą, sztuką, architekturą oraz innymi formami twórczości należącymi do polskiego i europejskiego dziedzictwa kulturowego. d) Zachęcanie do rozwijania pasji i zainteresowań, poprzez promowanie kreatywnych i wartościowych sposobów spędzania czasu wolnego. e) Kształtowanie postawy szacunku wobec kultury, historii oraz dorobku narodowego, jako istotnych elementów tożsamości społecznej. f) Upowszechnianie wiedzy o wartościach humanitarnych i budowanie świadomości na temat ich znaczenia w relacjach międzyludzkich. a) Edukacja antydyskryminacyjna,	• organizowanie wyjść na spotkania ze sztuką, np. do teatru, filharmonii, muzeów, na wystawy artystyczne; realizacja zajęć na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą – kształtowanie postaw społecznie akceptowanych; • organizacja wycieczek – umożliwienie kontaktu z wytworami sztuki oraz miejscami pamięci narodowej; • prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży; • organizowanie spotkań z pasjonatami i instytucjami kultury prowadzącymi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów; • tworzenie okazji do publicznego wypowiedzania się, nauka słuchania i szanowania poglądów innych – oglądanie debat parlamentarnych, prowadzenie debat na zajęciach.

Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.	mająca na celu uświadamianie czym jest dyskryminacja oraz podejmowanie działań zapobiegających jej przejawom. b) Zapewnienie równych szans edukacyjnych i wychowawczych poprzez dostosowanie warunków nauki, opieki oraz wsparcia do obszarów, w których może dochodzić do dyskryminacji. c) Tworzenie sprzyjającego środowiska dla uczniów z doświadczeniem migracyjnym, poprzez działania niwelujące bariery językowe i kulturowe oraz wspierające ich integrację ze społecznością szkolną.	• dokonanie diagnozy przyczyn i objawów dyskryminacji; • realizacja cyklu lekcji wychowawczych; • spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą; • udział w Akcji Szlachetna Paczka.
Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucni poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.	a) Kształtowanie przyjaznej atmosfery edukacyjnej, w której uczeń odgrywa aktywną rolę w procesie zdobywania wiedzy i rozwijania umiejętności. b) Wykorzystywanie jasno określonych celów zajęć, wyraźnych kryteriów osiągnięcia sukcesu oraz różnorodnych form oceny – takich jak informacja zwrotna, samoocena i ocena dokonywana przez rówieśników – w celu wspierania procesu uczenia się i rozwoju uczniów. c) Stosowanie aktywizujących metod pracy, takich jak praca zespołowa, dyskusje, inscenizacje, projekty edukacyjne, debaty, tworzenie map myśli oraz burze mózgów, które sprzyjają zaangażowaniu uczniów i rozwijaniu kompetencji społecznych. d) Wprowadzenie narzędzi	• projekty: „Uczniowskie projekty pasji”, „Tydzień uczniowskich inicjatyw” • uczniowie dzielą się opiniami nt. metod pracy i trudności – skrzynka pomysłów, wywiady klasowe; • organizacja lekcji otwartych; • dzienniki własnej autorefleksji ucznia;

	wspierających refleksję uczniowską, takich jak dzienniki refleksji, podsumowania zajęć oraz ćwiczenia z zakresu autorefleksji, które pomagają uczniom świadomie analizować własny proces uczenia się. e) Zachęcanie uczniów do wyrażania opinii na temat stosowanych metod dydaktycznych oraz napotykanych trudności, poprzez skrzynkę pomysłów i wywiady klasowe, co pozwala lepiej dostosować działania edukacyjne do ich potrzeb.	
--	--	--

2. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNO – WYCHOWAWCZE SKIEROWANE DO UCZNIÓW

L.p.	ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1.	Kształtowanie pozytywnego nastawienia do obowiązków szkolnych.	• zapoznanie uczniów na zajęciach z wychowawcą z najważniejszymi dokumentami szkoły (Statut, Program Wychowawczo-Profilaktyczny itp.); • zajęcia poświęcone prawom i obowiązkom ucznia; wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego; • przeprowadzenie lekcji wychowawczych na temat motywacji do nauki; • indywidualne rozmowy motywujące do nauki prowadzone przez nauczycieli, wychowawców i pedagoga; • stosowanie pochwał, nagród itp.
2.	Przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole.	• przeprowadzenie badań ankietowych; • pogadanki dotyczące zachowania podczas przerw i zajęć pozalekcyjnych; • rozwiązywanie konfliktów przez nauczycieli, wychowawców i pedagoga; • zajęcia poświęcone agresji słownej, wulgaryzmom, dokuczaniu i przemocy (lekcje wychowawcze, zajęcia z pracownikami MZPPP); • organizowanie konkursów plastycznych i akcji plakatowych.
3.	Tworzenie bezpiecznego, wolnego od uzależnień środowiska	• zajęcia dotyczące wszelkich uzależnień ze szczególnym zwróceniem uwagi na problem

	wychowawczego szkoły.	dopalaczy (godziny wychowawcze, lekcje biologii, chemii i wychowania fizycznego); • przeprowadzenie badań ankietowych; • organizowanie spotkań z osobami oraz instytucjami, które zawodowo zajmują się profilaktyką; • realizowanie programów profilaktycznych na terenie szkoły i poza nią; • projekcje filmów edukacyjnych itp. akcje plakatowe.
4.	Propagowanie zdrowego stylu życia.	• lekcje z wychowawcą, lekcje biologii, przyrody, lekcje wychowania do życia w rodzinie, wychowania fizycznego poświęcone właściwemu odżywianiu, zapobieganiu otyłości; higienie osobistej i okresu dojrzewania, tematów HIV i AIDS; • spotkania z pielęgniarką szkolną; • projekcja filmów edukacyjnych, poglądowych; • zajęcia poświęcone technikom efektywnego uczenia się (specjaliści z MZPPP); • spotkania z specjalistami w dziedzinie radzenia sobie ze stresem; • przeprowadzenie badań ankietowych.
5.	Diagnozowanie potrzeb bytowych.	• indywidualne rozmowy z uczniami mające na celu rozpoznanie sytuacji materialnej uczniów; • prowadzenie działań informacyjnych nt. pomocy materialnej; • przeprowadzenie wywiadów środowiskowych.
6.	Diagnozowanie zachowań - rozpoznawanie sytuacji ryzykownych.	• prowadzenie przez nauczycieli, wychowawców, pedagoga obserwacji uczniów; • rozpoznawanie sytuacji rodzinnej uczniów przez wychowawców i pedagoga.
7.	Kształtowanie, wzmacnianie pozytywnego i realnego poczucia własnej wartości.	• zajęcia integracyjno-adaptacyjne; • tworzenie okazji do integracji klasy poprzez organizację imprez klasowych.
8.	Przeciwdziałanie sytuacjom stresowym.	• organizacja pomocy koleżeńskiej w nauce; • indywidualna opieka nad uczniami posiadającymi opinię; • zajęcia dotyczące radzenia sobie w sytuacjach trudnych; • indywidualne rozmowy pedagoga z uczniami mające na celu rozładowanie napięcia

		emocjonalnego na tle niepowodzeń szkolnych, konfliktów z rodzicami, kolegami.
9.	Kształtowanie umiejętności pracy w grupie.	• zajęcia z zakresu poszanowania odmienności, tolerancji oraz komunikacji werbalnej i niewerbalnej; • stosowanie na lekcjach formy pracy grupowej.
10.	Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.	• lekcje z wychowawcą, lekcje biologii i chemii, których tematyka dotyczy uzależnień; • projekcje filmów o tematyce profilaktycznej; • organizowanie akcji szkolnych przeciwko spożywaniu alkoholu, zażywaniu narkotyków, paleniu papierosów, stosowaniu dopalaczy itp.; • rozprowadzanie ulotek, wykonywanie gazetek ściennych, akcje plakatowe itp.; • włączanie się w ogólnopolskie akcje prozdrowotne; • kontynuacja działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom płynącym z Internetu; • wprowadzenie wybranego programu profilaktycznego dotyczącego palenia papierosów i zażywania środków psychoaktywnych; • umożliwienie doskonalenia kompetencji niezbędnych do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, profilaktyki palenia tytoniu; • (godziny wychowawcze, informatyka).
11.	Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne.	• realizacja zajęć na lekcjach informatyki, biologii, j. polskiego i zajęciach z wychowawcą; • rozwijanie świadomości dotyczącej prawa; • do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci; • nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym na reklamę).
12.	Kształtowanie asertywnych postaw.	• godziny wychowawcze, na których podejmowana jest tematyka asertywności; • realizacja zajęć o tematyce mówiącej, jak kształtować charakter oraz dotyczących systemów wartości poprzez analizę postaw życiowych bohaterów literackich; • przeprowadzenie cyklu warsztatów na temat kształtowania postaw asertywnych i umiejętności

		odmawiania.
13.	Kształtowanie pozytywnego obrazu siebie.	• zajęcia poświęcone samoocenie i poczuciu własnej wartości; • promowanie sukcesów uczniów poprzez pochwały i nagrody; • wdrażanie uczniów do systematycznej pracy nad sobą i samowychowania.
14.	Profilaktyka chorób współczesnych.	• spotkania z pielęgniarką; • omawianie tematyki dbałości o zdrowie na godzinach wychowawczych, lekcjach biologii, wychowania fizycznego; • udział w ogólnopolskich akcjach prozdrowotnych; • zwrócenie uwagi na prawidłowe odżywianie w tym zapobieganie otyłości; • upowszechnianie wśród uczniów i ich rodziców informacji dotyczących akcji szczepień .
15.	Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych, za podejmowane decyzje i zachowania.	• godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy właściwych wyborów; • godziny wychowawcze i lekcje religii, których tematyka dotyczy hierarchii wartości i ideałów, dyskusje na j. polskim o wzorcach osobowych w literaturze, filmie, sztuce teatralnej itp. • wprowadzenie kontraktów między klasą a wychowawcą w celu wzrostu poziomu odpowiedzialności uczniów za swoje działania (według potrzeb); • ustalenie jasnych zasad uczęszczania na zajęcia dodatkowe (w tym wyrównawcze).
16.	Rozwijanie właściwych postaw wobec środowiska.	• zajęcia poświęcone ochronie środowiska; • udział w konkursach ekologicznych; • udział w akcjach ekologicznych; • wystawy tematyczne.
17.	Szerzenie wśród młodzieży znajomości prawa, wyrabianie nawyku poszanowania go.	• spotkania z Policją, Strażą Miejską itp.; • godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy obowiązków ucznia i odpowiedzialności za ich lekceważenie.
18.	Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu. Doradztwo zawodowe.	• zajęcia organizowane przez; • współpraca z w zakresie orientacji zawodowej; • udział młodzieży w akcjach „Dni otwarte”; • udostępnienie uczniom materiałów informacyjnych prezentujących szkoły

		ponadpodstawowe • spotkania uczniów z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych; • przeprowadzenie przez nauczycieli, wychowawców oraz pedagoga rozmów • z uczniami dotyczących wyboru zawodu i szkoły.
19.	Przygotowanie do zdawania egzaminów.	• przekazanie uczniom i ich rodzicom informacji dotyczących egzaminów; • wypełnianie deklaracji; • udział młodzieży w „Dniach otwartych” organizowanych przez szkoły ponadpodstawowe; • udział młodzieży w próbnym egzaminach; • udostępnienie aktualnych informacji o szkołach w naszym mieście.
20.	Kształtowanie postaw odpowiedzialności za innych i społecznej użyteczności.	• pomoc koleżeńska w nauce; • działalność społeczna na rzecz szkoły i środowiska lokalnego; • zachęcanie do udziału w wolontariacie;
21.	Praca w organizacjach działających w szkole.	• działalność w Samorządzie Uczniowskim; • inne.
22.	Organizowanie zajęć pozalekcyjnych.	• zajęcia sportowe realizowane na terenie szkoły; • koła przedmiotowe; • zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne oraz terapii logopedycznej; • inne.
23.	Organizacja imprez.	• wycieczki klasowe; • wyjścia na seanse filmowe; • wyjścia na spektakle teatralne; • dyskoteki szkolne i inne.
24.	Organizacja i propagowanie olimpiad, konkursów i zawodów sportowych.	• udział uczniów w szkolnych i międzyszkolnych konkursach wiedzy; • udział w olimpiadach przedmiotowych; • udział młodzieży w zawodach sportowych.
25.	Świadczenia pielęgniarstwa szkolnej udzielane w środowisku nauczania i wychowania.	• prowadzenie fluoryzacji zębów, kierowanie na badania przesiewowe, pogadanki, prowadzenie dokumentacji medycznej dotyczącej przebytych chorób i stanu zdrowia.
26.	Bezpieczeństwo przeciwpożarowe.	• udział uczniów w próbnym alarmie

		przeciwpowozarowym; • spotkania z przedstawicielami Strazy Pozarnej.
27.	Uswiadamianie zagrozeń ze strony uzaleznien, cyberprzemocy i hejtu w Internecie.	• uSwiadamianie zasad bezpieczenstwa w Internecie i sposoby radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, jakie dzieci moga napotkać w wirtualnym swiecie, • nauka umiejetnosci informowania zaufanych doroslych oraz odpowiednich sluzb o zagrozeniach w przypadku doSwiadczenia cyberprzemocy, • wskazywanie alternatywnych sposobow spedywania wolnego czasu w kontekscie uzaleznienia od gier komputerowych.
28.	Rozwijanie wlasciwych postaw wobec ekologii i tolerancji.	• rozbudzanie zainteresowania uczniow kwestiami zwiazanymi z ochrona srodowiska, w tym ochrona powietrza, gospodarka niskoemisyjna, zmianami klimatu, zanieczyszczeniem srodowiska tworzywami sztucznymi; • budowanie postaw proekologicznych, swiadomego postepowania i odpowiedzialnosci za stan srodowiska naturalnego; • angazowanie uczniow w dzialania na rzecz poprawy jakosci srodowiska, rozwijanie proekologicznych nawykow i zachowan; • organizowanie zajec grupowych w ramach zajec z wychowawca – ksztaltowanie wlasciwych relacji rowiesniczych – uczenie postaw akceptacji i tolerancji dla odmiennosci drugiego czlowieka - integracja zespolow klasowych, imprezy klasowe, wycieczki, apele okolicznosciowe, wolontariat.
29.	Ksztaltowanie postaw radzenia sobie w sytuacjach trudnych do ktorych naleza: otrzymywanie ocen niedostatecznych, trudnosci w relacjach z rowiesnikami, problemy z odrabianiem prac domowych, rozwiazywanie konfliktow.	• rozwijanie u uczniow umiejetnosci interpersonalnych; • organizowanie zajec z zakresu kluczowych kompetencji spolecznych (komunikacja interpersonalna, wspolpraca, jak radzic sobie ze stresem i trudnymi emocjami) w ramach lekcji przedmiotowych, godzin z wychowawca, pedagogiem, psychologiem; • ksztaltowanie swiadomosci wlasnych slabych i mocnych stron, budowanie poczucia wlasnej wartosci realizowane podczas godziny z wychowawca, pedagogiem; • rozpoznawanie i nazywanie uczuc pozytywnych i negatywnych – pogadanki, gry i zabawy – zajecia edukacyjne;

		• zorganizowanie zajęć warsztatowych z pedagogiem i psychologiem „Jak radzić sobie z trudnymi emocjami i stresem”; • kształtowanie kompetencji społecznych, kształtowanie poczucia własnej wartości, adekwatnej samooceny, rozpoznawanie mocnych stron uczniów; • organizowanie zajęć grupowych w ramach zajęć z wychowawcą – kształtowanie właściwych relacji rówieśniczych, dbanie o właściwą, bezpieczną atmosferę podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych; • przeciwdziałania agresywnym zachowaniom – teatryki profilaktyczne, – bieżące diagnozowanie sytuacji w klasach pod kątem zjawisk agresji i przemocy – uświadamianie uczniom konsekwencji (w tym również prawnych) ich występowania. Prelekcje, pogadanki
30.	Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów	• rozwijanie zainteresowań uczniów. Promowanie talentów; • dostrzeganie wszelkich przejawów samodzielności i oryginalności dziecka; • stworzenie możliwości eksponowania swojej wiedzy i zdolności; • zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego dziecka stosownie do jego potrzeb i możliwości; • motywowanie i systematyczne wspieranie mechanizmów uczenia się dziecka umożliwiające podjęcie nauki na dalszym etapie edukacyjnym; • budowanie wrażliwości estetycznej dziecka poprzez tworzenie sytuacji edukacyjnych związanych z mową człowieka, zachowaniem, ruchem, środowiskiem, ubiorem, muzyką, tańcem, śpiewem, teatrem, plastyką,
31.	Troska o zdrowie własne i innych	• pogadanki z uczniami na godzinach wychowawczych i zajęciach pozalekcyjnych, wzbudzanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych.
32.	Eliminowanie napięć psychicznych	• wsparcie ze strony pedagoga, psychologa polegające na: – rozmowach indywidualnych, – zajęciach integracyjnych, – zajęciach profilaktycznych z zakresu rozładowania napięć, stresu.

33.	Wsparcie uczniów w odbudowywaniu relacji rówieśniczych.	• zajęcia integracyjne prowadzone przez wychowawców, pedagoga, psychologa; • wyjścia, wycieczki, rajdy.
34.	Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych.	• Propozycje zajęć wspomagających proces kształcenia zarówno dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz uczniów szczególnie uzdolnionych; • W ramach promocji zdrowia spotkanie ze specjalistami i ekspertami;
35.	Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/ działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.	• Udział w turniejach sportowych
36.	Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.	• Współpraca z instytucjami zewnętrznymi.

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

L.p.	ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1.	Współpraca z rodzicami	• zapoznanie rodziców ze Statutem SOSW dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku - Zdroju, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym; • organizacja Dni Otwartych; • przedstawienie rodzicom oferty zajęć pozalekcyjnych (dyrektor, wychowawcy, nauczyciele).
2.	Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w Ośrodku.	• informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu na zebraniach, dostęp rodziców do informacji w dzienniku elektronicznym; • ścisła współpraca z rodzicami uczniów posiadających opinię psychologiczno-pedagogiczną; • indywidualne spotkania rodziców z wychowawcą; • indywidualne spotkania rodziców z pedagogiem; • pisma informujące o zagrożeniach oceną niedostateczną, nagannym zachowaniem i niskiej frekwencji; • indywidualne rozmowy rodziców z dyrektorem szkoły.

3.	Współpraca z rodzicami.	- informowanie o zasadach i terminach uczęszczania na zajęcia dodatkowe, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć dydaktyczno-wyrównawczych; - pomoc rodziców w organizowaniu imprez szkolnych; - systematyczna współpraca z Radą Rodziców; - zwiększenie świadomości rodziców w zakresie badań diagnostycznych dotyczących udziału w ankietach.
4.	Pedagogizacja rodziców.	- spotkania ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką, wychowaniem; - umożliwienie doskonalenia kompetencji niezbędnych do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, profilaktyki palenia tytoniu; - prelekcje zgodnie z potrzebami.

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI

L.p.	ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1.	Propagowanie kursów i szkoleń. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobów ocenianie wewnątrzszkolnego.	- Informowanie nauczycieli o kursach, szkoleniach i konferencjach organizowanych poza Ośrodkiem; - Udział w różnych formach doskonalenia wewnątrzszkolnego i poza szkołą.
2.	Organizowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego.	- Organizowanie szkoleń i warsztatów dla Rady Pedagogicznej na terenie Ośrodka; - umożliwienie doskonalenia kompetencji niezbędnych do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, profilaktyki palenia tytoniu, cyberprzemocy.
3.	Propagowanie literatury dotyczącej zagadnień objętych profilaktyką i wychowaniem.	Pozyskiwanie i udostępnianie materiałów edukacyjnych.
4.	Przygotowanie nauczycieli do zagrożeń współczesnej szkoły.	Organizowanie szkoleń dla Rady Pedagogicznej zgodnie z potrzebami.
5.	Uświadamianie zagrożenia innymi chorobami poprzez wsparcie profilaktyczne i edukacyjne.	Organizowanie przez nauczycieli pogadanek, rozmów na temat realnie istniejącego zagrożenia.
6.	Szybka reakcja na niepokojące symptomy	Rozmowy, spotkania, kierowanie do specjalistów w celu zdiagnozowania problemu.

7.	Wzmocnienie współpracy indywidualnej z rodzicami i uczniami.	Wsparcie rodziców i uczniów w formie rozmów indywidualnych, propozycji korzystania z pomocy pedagoga, psychologa zatrudnionych w szkole, bądź korzystanie z pomocy ośrodków wsparcia.
8.	Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych	Propozycje szkoleń dla rady pedagogicznej np. “Czy wszystko w sieci jest prawdą?” Kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych”.
9.	Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.	Udział w formie doskonalenia zewnętrznego dotyczącego prawidłowego i skutecznego wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych w procesie kształcenia i wychowania uczniów.
10.	Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.	Doskonalenie kompetencji dotyczących wykorzystania strategii i narzędzi, w celu rozwoju umiejętności dedukcji, analitycznego myślenia wśród uczniów. Rozwijanie umiejętności matematycznych, przyrodniczych i ścisłych z wykorzystaniem technologii TIK.

9 . Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli, analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora.

Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Uzyskane informacje dotyczące przebiegu i odbioru programu przez jego uczestników i realizatorów będą wykorzystywane w celu podniesienia jakości pracy wychowawczej i profilaktycznej w Ośrodku.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły w dniu 30.09.2025r.

DYREKTOR OŚRODKA

mgr Ewa Tomala